

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

«ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ»

του 'Εμπορικοῦ 'Επιμελητηρίου τῶν Παρισίων (C.P.A.)*

'Υπό JEAN MARTIN, 'Αντιπροέδρου τοῦ ὡς ἄνω 'Επιμελητηρίου

Ἱστορία τοῦ C. P. A.

Τὸ C. P. A. ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ 'Εμπορικοῦ 'Επιμελητηρίου τὸ 1930.

Εἶναι λοιπὸν ἀκόμη μία Σχολὴ νέα, ἐὰν τὴν συγκρίνωμεν μὲ τὰς μεγάλας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου Σχολὰς, ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως τῆς Γαλλίας, ὅπως ἡ 'Ανωτάτη Σχολὴ - 'Εμπορικῶν Σπουδῶν, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ 'Εμπορικοῦ 'Επιμελητηρίου τὸ 1881.

'Επὶ μακρὸν χρόνον ἡ βασικὴ θεωρητικὴ κατάρτισις προσφερομένη εἰς τοὺς φοιτητὰς τῶν 'Ανωτάτων Σχολῶν καὶ τῶν Πανεπιστημίων ἐθεωρήθη ἐπαρκὴς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸ ἔμπόριον, τὰς βιομηχανίας καὶ τὰς τραπέζας τὴν μόρφωσιν, τὴν στενὴν — ἔννοιαν τῆς λέξεως — τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν καθὼς καὶ τῶν ἰθυνόντων αὐτῶν. 'Η προσαρμογὴ εἰς τὴν πραγματικότητα τῶν ἐπαγγελματικῶν καθηκόντων καὶ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν μεθόδων ἐγένετο διὰ τῆς ἀτομικῆς προσπάθειας, διὰ τῆς καθημερινῆς ἀποκτήσεως ἐμπειρικῶν γνώσεων καὶ δι' ὅλων ἐκείνων τῶν ὑποκειμενικῶν ἀρετῶν, αἱ ὅποια ἀνήκουν εἰς τὴν ἀτομικὴν γνώσιν ἢ εἰς τὸ τάλαντον.

Τίποτε δὲν συνέδεσε, εἰς τὴν πραγματικότητα, τὴν ἀσφαλὴ καὶ βαθεῖαν ἀξίαν τῶν θεωρητικῶν γνώσεων, κεκτῆμένον κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν, καὶ τὴν ἀπότομον ἀντιμετώπισιν μὲ τὰς πολλαπλὰς πραγματικότητας, τόσον εὐμεταβλήτους ὅσον καὶ περιπλόκου, τῆς διοικήσεως τῶν ὑποθέσεων.

'Ἦδη, ἀπὸ τὸ 1928, τὸ 'Εμπορικὸν 'Επιμελητήριον τῶν Παρισίων ἀνεγνώριζε τὴν ἀνάγκην συνειδητοποιήσεως τῶν νέων προβλημάτων, τῶν δημιουργημένων ἐκ τῆς ταχείας ἐξελίξεως τῶν τεχνικῶν καὶ τῆς αὐξανόμενης περιπλοκῆς, εἰς ἔκτασιν καὶ ποικιλίαν, τῶν καθηκόντων τῆς διευθύνσεως.

Δὲν ἐπρόκειτο, βεβαίως, περὶ ἐξαπολύσεως πολέμου ἐναντίον τῆς ἰσχυροῦς ἐκ παραδόσεως ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, ὡς αὕτη προσφέρεται εἰς τὰς 'Ανωτάτας Σχολὰς καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια. "Ἐτι καλλίτερον, ἐπρόκειτο νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτὴν, τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμά της: ὁ καταρτισμὸς μίας διδασκαλίας τελειοποιήσεως, ἀπευθυνομένης ὄχι εἰς φοιτητὰς, ἐλάχιστα μεμυημένους εἰς τὰς ἀπαιτήσεις μίας ἐπαγγελματικῆς ζωῆς, ἀλλὰ εἰς ἰθύνοντας, ἢ μελλοντικούς ἀρχηγούς ἐπιχειρήσεων, ἔχοντας ἤδη μερικὰ ἔτη πείρας τῶν ὑποθέσεων.

* Περὶλήψις διαλέξεως δοθείσης τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1959 εἰς τὸ Κέντρον 'Οργανώσεως καὶ Διοικήσεως τῆς Α.Β.Σ.

Ἴδρῶν οὕτω, πρὸ 30 περίπου ἐτῶν, τὸ Κέντρον Τελειοποιήσεως, τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων, ἐδημιούργει, εἰς τὴν πραγματικότητα, διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃ—καὶ πιθανὸν μάλιστα διὰ τὴν πρώτην φοράν εἰς τὸν κόσμον— ἓνα τύπον Σεμιναρίου, τὸ ὁποῖον ἐχρειάσθη νὰ ἀναμένῃ τὰ ἔτη, τὰ ὁποῖα ἠκολούθησαν τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον διὰ νὰ εὔρη ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μερικὰς μιμήσεις.

Μέθοδοι καὶ τεχνικαὶ διδασκαλίαι

Τὸ C.P.A. καθιερώθη μεταξὺ τοῦ 1928 - 1930, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν μελῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν Παρισίων καὶ τῇ προτάσει τοῦ κ. Pierre Jolly, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν Παρισίων, ὁ ὁποῖος παρέμεινε πάντοτε, ἔκτοτε, ὁ Διευθυντὴς καὶ «ὁ διδάσκαλος τοῦ σκέπτεσθαι» τοῦ C. P. A.

Ἡ ἐπιλεχθεῖσα μέθοδος ὑπῆρξε ἡ περιπτωσιακὴ μέθοδος. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐνεπνεέτο ἀπὸ τὸ «Case System», καταρτισθὲν τὸ 1871 εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard καὶ ἐφαρμοζόμενον ἀπὸ τοῦ 1918 εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τῆς «Ἀνωτάτης Σχολῆς Διοικήσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων» (Graduate School of business administration). Ἐφου ἠντλησε τὴν ἰδέαν ἀπὸ τὸ Harvard, τὸ C. P. A. ἐπρόκειτο νὰ καινοτομήσῃ — σημαντικῶς, δίδον εἰς τὴν περιπτωσιακὴν μέθοδον μίαν ὄλως νέαν ἐφαρμογὴν. Ἐνῶ τὸ Harvard ἐχρησιμοποιοῖ τότε τὸ «Case System» μόνον διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν, τὸ C. P. A. ἐπρόκειτο νὰ χρησιμοποίησῃ αὐτὸ διὰ τὴν πρώτην φοράν, εἰς ἐργασίας τελειοποιήσεως.

Ἡ περιπτωσιακὴ μέθοδος, ὡς ἐξασκεῖται ἐπιτυχῶς εἰς τὸ C. P. A. ἐπὶ 30 ἔτη, δὲν εἶναι μία «ἀπὸ καθέδρας» διδασκαλία, ὡς αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς τὰ Πανεπιστήμια. Ἀντικαθιστᾷ πλήρως τὰς δογματικὰς διδασκαλίας διὰ προγραμματισμένων συζητήσεων ἐπὶ θεμάτων, προερχομένων ἐκ τῆς πραγματικῆς ζωῆς τῶν ὑποθέσεων, τῶν «περιπτώσεων» — τῶν πιστῶν ἀντακλάσεων, ἀφου προέρχονται ἐκ τῆς ζωῆς — τῶν πολλαπλῶν ἀπόψεων τῆς ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων.

Καθότι ἀποτελεῖ λεπτομερῆ ἔκθεσιν καὶ μελέτην μίας συγκεκριμένης καταστάσεως ἐντὸς μίας ἐπιχειρήσεως, ἡ περίπτωσις καὶ ἡ συζήτησις αὐτῆς παράγουν μίαν συνεχῆ ἐξάσκησιν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν προβλημάτων καὶ τὴν ἀναζήτησιν τῶν λύσεων. Προσδιορίζουν μίαν πραγματικὴν τεχνικὴν τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἀποφάσεως. Ἡ μέθοδος αὕτη συνεπάγεται τὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν συμμετεχόντων, δηλαδὴ τῶν φοιτητῶν καὶ τοῦ καθηγητοῦ. Διότι, δεδομένου ὅτι οἱ φοιτῶντες προέρχονται ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν ἐπιχειρηματιῶν, νέοι ἀκόμη ἀσφαλῶς ἀλλὰ κατέχοντες μίαν ἐπαγγελματικὴν πείραν, ζητεῖται, ἀπὸ ἕκαστον νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν συζήτησιν μίαν προσωπικὴν συμβολήν, ὀφειλομένην εἴτε εἰς τὴν εἰδικότητά του, εἴτε εἰς μίαν ἰδιαίτεραν γνῶσιν ἐπὶ μίας ἢ πολλῶν ἀπόψεων τοῦ ἐν λόγῳ προβλήματος. Ὁ καθηγητὴς δὲν τηρεῖ πλέον τὸν ρόλον τοῦ διδάσκοντος, γίνεται μᾶλλον «διευθυντὴς συζητήσεως», ἐπιφορτισμένος νὰ θέσῃ τὰς εἰς τὴν συζήτησιν, νὰ ἀνορθώσῃ μίαν ὀρισμένην ἐκτροπὴν ἢ ἓν λεπτομερικῶν σφάλμα καὶ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀναζήτησιν ἐνὸς ἢ πολλῶν συμπερασμάτων.

Ἐκλογή τῶν συμμετεχόντων

Οἱ σπουδασταὶ ἢ συμμετέχοντες, εἶναι ἡλικίας 28 - 42 ἐτῶν. Ὅφειλον νὰ ἀσκοῦν ἤδη ὑπεύθυνα καθήκοντα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ εἶναι, κατ' ἀρχὴν, πτυχιούχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν ἢ Πανεπιστημίων. Πάντως, ὀρισμένοι ὑποψήφιοι, μὴ ἔχοντες ἀνωτάτας σπουδὰς, γίνονται δεκτοί, ἐὰν ἀποδείξουν, ὅτι συνεισφέρουν σημαντικὰς προσωπικὰς προσπαθείας προ-ἀγωγῆς καὶ διαθέτουν, ὡς ἐκ τούτου, μίαν ἀρκετὰ ἐκτεταμένην πρακτικὴν πείραν.

Δὲν ὑφίσταται εἰσιτήριος ἐξέτασις. Ἡ ἐπιλογή γίνεται διὰ φακέλλων ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ C. P. A. κατόπιν τριῶν συνδιαλέξεων μετὰ τοῦ ὑποψηφίου.

Ἐκαστον ἔτος, ἡ προαγωγή τοῦ C. P. A. περιλαμβάνει 60 - 80 συμμετέχοντας. Ὁ μέσος ὀρος ἡλικίας εἶναι 35 περίπου ἐτῶν.

Ἡ ἐπιλογή λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν ἀτομικὴν ἀξίαν τοῦ ὑποψηφίου καὶ τὴν πείραν αὐτοῦ. Ἐπὶ πλέον, μία φροντίς ποικιλίας ἐμπνέει αὐτὴν τὴν ἐπιλογὴν μὲ τρόπον ὥστε ἡ «διαμόρφωσις» μιᾶς προαγωγῆς νὰ παρουσιάζῃ ὅσον τὸ δυνατόν ποικιλίαν, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως πανεπιστημιακῆς μορφώσεως ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξασκουμένων ἐπαγγελματικῶν καθηκόντων καὶ δραστηριότητος.

Ὁργάνωσις τοῦ C.P.A.

Τὸ C. P. A. διοικεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν Παρισίων, μέσῳ μιᾶς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης, ἀποκλειστικῶς ἐκ μελῶν τῆς ὀργανώσεως ταύτης.

Εἰς διευθυντῆς καὶ εἰς γενικὸς γραμματεὺς ἐξασφαλίζουσι τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν διοικητικὴν διαχείρισιν.

Οἱ Καθηγηταὶ δὲν εἶναι ἐξ ἐπαγγέλματος ὀμιληταί. Ἐπιλέγονται οὐσιαστικῶς, μεταξὺ προσωπικοτήτων τοῦ κόσμου τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ βάσει μόνον, τῶν προσωπικῶν τῶν ἀρμοδιοτήτων.

Μέγας ἀριθμὸς μεταξὺ αὐτῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ παλαιοὺς σπουδαστὰς τοῦ C. P. A.

Ἐν οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ C. P. A. εἶναι τὸ B.R.I.C. (Γραφεῖον Βιομηχανικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν), ἀποτελούμενον ἀπὸ ἀπεσπασμένα μέλη, τὰ ὁποῖα διατηροῦν εὐθύνας εἰς τὰς ὑποθέσεις καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἀνήκει ἡ ἀνέυρεσις τῶν «περιπτώσεων» εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἡ προετοιμασία καὶ σύνταξις αὐτῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν καθηγητῶν, προτοῦ ὑποβληθῶν αὐταὶ εἰς τὴν συζήτησιν.

Τὸ B.R.I.C. ἀποτελεῖ οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ C. P. A., τὸν κύριον κρίκον αὐτοῦ μὲ τὸν κόσμον τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὸν προμηθευτὴν αὐτοῦ εἰς ὑλικὸν διδασκαλίαν ὀλοῦν ἀφθόνω-τερον, δεδομένου ὅτι μία «περίπτωσις» τοῦ C. P. A. δὲν συζητεῖται ποτὲ περισσώτερον ἀπὸ ἅπαξ.

Λειτουργικὴ κατανομὴ τῆς ἐργασίας τοῦ Κέντρου

Τὰ Μαθήματα ἢ «Συζητήσεις» γίνονται ἐκτὸς τῶν ὥραν ἐπαγγελματικῆς δράσεως, δηλαδὴ ἐκάστην ἑσπέραν, ὥραν 19 καὶ τὸ Σάββατον ἀπόγευμα.

Τὸ κατὰ παράδοσιν πρόγραμμα τοῦ C. P. A. καλύπτει πέντε τομεῖς, ἕκαστος τῶν ὁποίων ὑποδιαιρεῖται εὐρέως εἰς:

- 1) Τομέα Ὁργανώσεως.
- 2) Τομέα Ἐμπορικόν.
- 3) Τομέα Οἰκονομικόν.
- 4) Τομέα Διοικητικόν.
- 5) Τομέα Διευθύνσεως.

Ἡ ἔτησις περίοδος λειτουργίας διήρκει, ἕως ἐφέτος, ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου ἕως τὸν Ἰούλιον, συμφώνως πρὸς τὸ σύνθημα ἀκαδημαϊκῶν ἔτος. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἐτροποποιήθη ἐσχάτως, κατὰ ἰδιόρρυθμον τρόπον. Ἡ ἔτησις περίοδος θὰ ἐκτείνεται τώρα ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἕως τὴν 31ην Δεκεμβρίου, τῆς ἐπιλογῆς, γινομένης ὁμοῦ, ἤδη, ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ὁργανοῦται μία ἐλευθέρως συμμετοχὴ εἰς εἰδικευμένας «ὀμάδας», διευθυνομένης ὑπὸ Ἀποφοίτων καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ B.R.I.C., διὰ νὰ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς μέλλοντας σπουδαστὰς νὰ συμπληρώσουν τὰ ἐνδεχόμενα κενὰ γνώσεων εἰς τομεῖς, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ εἶναι ξένοι πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν πείραν αὐτῶν.

Τò καθ' αὐτὸ ἔτος ἐργασίας θὰ διεξαχθῆ κατόπιν κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον :

1) Κατὰ τὰ δύο πρῶτα τρίμηνα, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἕως τὸν Ἰούλιον, τὸ σύνολον τῶν συζητήσεων ἐπὶ περιπτώσεων, εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς, θὰ προσανατολίζεται μᾶλλον πρὸς προβλήματα ἀναλύσεως.

2) Οἱ τρεῖς μῆνες τοῦ θέρους θὰ ἀφιερῶννται εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς μερικὰς ἐλευθέρως ἐπαφὰς μεταξὺ τῶν ὁμάδων σπουδαστῶν.

3) Κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον, ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου ἕως τέλος Δεκεμβρίου, αἱ συζητήσεις περιπτώσεων θὰ συνδέωνται μὲ τὰ προβλήματα συνθέσεως καὶ ὅλως ἰδιαίτερος μὲ τὰς συνθέσεις διαχειρίσεως.

Τοιουτοτρόπως, διὰ μιᾶς ἐπαγωγικῆς μεθόδου, ἀπὸ τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὴν σύνθεσιν, δι' ἀνόδου ἀπὸ τὸ μερικὸν εἰς τὸ γενικὸν καὶ ἀποφυγὴν παντὸς δογματισμοῦ, τὸ σύνολον τῶν προβλημάτων, σχετικῶν μὲ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπιχειρήσεων, θὰ ἐξετάζεται ἀπὸ ὅλας τὰς ἀπόψεις του.

Ὁ ρόλος τοῦ C.P.A.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του τὸ C. P. A. παρουσιάζει ἕναν διπλοῦν ρόλον:

1) Ἀντλεῖ ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις συγκεκριμένας περιπτώσεις, εἰς τὰς συζητήσεις τῶν ὁποίων καλοῦνται οἱ Διευθυνταὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἔχουν προσφέρει τὰς περιπτώσεις.

Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ἠδυνήθησαν οὕτω νὰ ἀντλήσουν ἀπὸ τὰς συζητήσεις αὐτὰς νέας ἰδέας, τῶν ὁποίων ἐπωφελήθησαν ἐκ τῶν ὑστέρων.

2) Τὸ C. P. A. παρέχει εἰς μέγαν ἀριθμὸν γαλλικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀκόμη καὶ εἰς ξένας ἐπιχειρήσεις, διευθυντὰς καὶ ἀνώτερα στελέχη. Οἱ πλείστοι ἐκ τῶν 1.600 παλαιῶν σπουδαστῶν του κατέχουν σημαντικὰς θέσεις.

Μητὴς τῆς τελειοποιήσεως τῶν διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων καί, ὡς ἐκ τούτου, ἀνακαινιστῆς διὰ τὰς μεθόδους καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ, τὸ C. P. A. ἐθεώρησε πάντοτε ὅτι, ἐὰν εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιον μία «συνεχῆς δημιουργία», δὲν ὄφειλε ἐν τούτοις νὰ παύσῃ νὰ τελειοποιῆται αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἰδίαν του ἐξέλιξιν.

Τέλος, εἰς κάθε περίπτωσιν, ὅπου ἀπηυθύνθῃ τις εἰς αὐτό, παρῆεν εἰς πλείστα νέα πειράματα, εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἐκτὸς τῆς Γαλλίας, τὴν τεχνικὴν του ὑποστήριξιν καὶ τοὺς καρποὺς τῶν πειραμάτων του.